

اخلاق حرفه‌ای در مراکز بهداشتی

/ دکتر محمد خمونیا /

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

/ دکتر ساطعه ستوده زاده /

عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی زاهدان

/ مصطفی بیوی /

کارشناس مرکز بهداشت زاهدان

/ بابک رستگاری مهر /

عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی اصفهان

/ دکتر محمد محبوبی /

عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی آبادان

/ عاطفه زاهدی /

عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی آبادان

موسسه انتشارات بعثت

تهران - زمستان ۱۳۹۶

عنوان و نام پدیدآور	اخلاق حرفه‌ای در مراکز بهداشتی / مولفان مولفان محمد خمرنیا... [و دیگران].
مشخصات نشر	تهران: بعثت، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۴۶ ص.: نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۳۷-۰۲۵-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	مولفان محمد خمرنیا، مصطفی پیوند، فاطمه ستوده‌زاده، بابک رستگاری مهر، محمد محبوبی، عاطفه زاهدی.
یادداشت	واژه‌نامه.
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	بهداشت — نیروی انسانی — اخلاق حرفه‌ای
موضوع	Public health personnel -- Professional ethics
موضوع	اخلاق پزشکی
موضوع	Medical ethics
موضوع	بهورزان — اخلاق حرفه‌ای
موضوع	Allied health personnel -- Professional ethics
موضوع	اخلاق حرفه‌ای — جنبه‌های مذهبی — اسلام
موضوع	Professional ethics -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده	خمرنیا، محمد، ۱۳۶۴ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ۳۱۳/۸۰۵/HD۴۹۰۵
رده بندی یوبی	۳۰۶/۳۶۱۳
شماره ثبت کتابخانه ملی	۴۹۶۶۸۴۲

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مؤسسه انتشارات بعثت

مهر ۱۳۹۶ / پیاپی ۱۳ / شماره ثبت شرکت‌ها ۳۳۷۱
عضو رسمی اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران و انجمن فرهنگی ناشران کتب دانشگاهی

اخلاق حرفه‌ای در مراکز بهداشتی

دکتر محمد خمرنیا / دکتر فاطمه ستوده‌زاده
مصطفی پیوند / بابک رستگاری مهر
دکتر محمد محبوبی / عاطفه زاهدی

نوبت چاپ: اول / تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / تعداد صفحه: ۱۴۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۷-۰۲۵-۷ / ISBN: 978-600-437-025-7

نشانی: تهران - خ انقلاب - خ ۱۶ آذر - شماره ۳۶ ساختمان بعثت
کدپستی: ۵۴۴۹۳ - ۱۴۱۷۹ / دورنگار: ۶۶۴۹۸۴۶۵
تلفن: ۶۶۴۱۹۸۹۹ - ۶۶۹۶۶۸۶

www.besatpub.ir

besat.lib@gmail.com

<https://telegram.me/besatpub>

https://www.instagram.com/entesharat_besat

پیشگفتار

در عصر حاضر که پیشرفت تکنولوژی اکثر مشاغل و خدمات را تحت تاثیر قرار داده است انجام وظایف سازمانی به صورت متعهدانه و اخلاق مدارانه یکی از اولویت های مهم سازمان ها به شمار می رود. در این بین کارکنان مراکز بهداشتی وظیفه خطیر حفظ و تامین سلامت و پیشگیری از بیماری ها را برعهده دارند و انتظار می رود که شاغلین در این حرف وظایف خود را به صورت درست، صادقانه و اخلاق مدار انجام دهند. در کتاب حاضر که به صورت کاربردی نگارش شده است سعی بر آن بوده است تا اطلاعات مفیدی برای مخاطبین گرامی در ۷ فصل ارائه گردد. همچنین در نگارش این کتاب از برخی احادیث، روایات و آیات قرآنی مرتبط با مسایل اخلاقی بهره گرفته شود. در فصل اول کتاب اهمیت خدمات بهداشتی درمانی بیان شده است. در فصل دوم مفاهیم اخلاقی و تعاریف مرتبط با آن به صورت مبسوط شرح داده شده است. در فصل سوم به اخلاق حرفه ای که مورد انتظار کارکنان شاغل در مراکز بهداشتی می باشد پرداخته شد. در ادامه فصل های چهارم، پنجم و ششم به ترتیب به تشریح کدهای اخلاقی آموزش دهندگان سلامت، مهندسين بهداشت و بهورزان پرداخته شده و در نهایت در فصل هفتم مسایل اخلاقی در پژوهش های سلامت بیان شده است. همچنین آیین نامه ها و راهنماهای اخلاقی در پژوهش های بهداشت و درمان در بخش پیوست توضیح داده شده است.

در انتها باید یادآور شد که اگرچه مطالب این مجموعه ی با استفاده از منابع معتبر تهیه و تنظیم گردیده است اما با همه ی تلاش های صورت گرفته این مجموعه خالی از نقص نبوده و به طور قطع نظرات سازنده ی خوانندگان محترم یاری رسان به در هرچه پربارتر نمودن مطالب کتاب در چاپ های بعدی خواهد بود. امید آن که این کتاب بتواند سهمی به چند اندک در ارائه بهتر و با کیفیت خدمات بهداشتی درمانی داشته باشد.

گروه نویسندگان

Email: m_khammar.985@yahoo.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: اهمیت خدمات بهداشتی	
۱-۱- مقدمه:	۱۰
۱-۲- اهمیت سازمان‌ها در توسعه جوامع	۱۱
۱-۳- جایگاه والای علوم بهداشتی و درمانی در میان رشته‌ها	۱۲
منابع فصل اول:	۱۴
فصل دوم: مفاهیم و تعاریف اخلاق	
۱-۲- مقدمه	۱۶
۲-۲- تعریف اخلاق	۱۶
۳-۲- تعریف و جایگاه فلسفه اخلاق	۱۸
۱-۳-۲- اهمیت فلسفه اخلاق	۱۸
۴-۲- ابعاد اخلاق	۱۹
۵-۲- تاریخچه اخلاق	۱۹
۶-۲- فواید اخلاق	۲۴
۷-۲- اخلاق در دنیای امروز	۲۵
۸-۲- تفاوت کشورهای پیشرفته و در حال توسعه	۲۵
۹-۲- آسیب شناسی فرهنگ جامعه ایران	۲۶
۱۰-۲- مفهوم اخلاق در سلامت عمومی	۲۶
منابع فصل دوم:	۲۸
فصل سوم: اخلاق حرفه ای در مراکز بهداشتی	
۱-۳- مقدمه	۳۱

- ۳۱..... ۲-۳- اخلاق حرفه‌ای
- ۳۳..... ۳-۳- مفهوم اخلاق حرفه‌ای
- ۳۵..... ۴-۳- ویژگی‌های اخلاق حرفه‌ای
- ۳۵..... ۵-۳- اهمیت برخورداری سازمان‌ها از اخلاق سازمانی
- ۳۶..... ۶-۳- نقش اخلاق سازمانی در حل معضلات سازمان‌ها
- ۳۶..... ۷-۳- تدوین منشور اخلاقی سازمان
- ۳۷..... ۸-۳- رابطه اخلاق حرفه‌ای و موفقیت سازمان
- ۳۹..... ۹-۳- مبانی نظری اخلاق حرفه‌ای در اسلام
- ۴۱..... ۱۰-۳- اخلاق پزشکی
- ۴۲..... ۱-۱۰-۳- اخلاق پزشکی در اسلام
- ۴۳..... ۱۱-۳- اخلاق حرفه‌ای در مراکز بهداشتی
- ۴۳..... ۱۲-۳- ویژگی‌های اخلاقی کارکنان بهداشتی
- ۴۵..... ۱۳-۳- ویژگی‌های اخلاقی تیم سلامت از دیدگاه اسلام
- ۴۷..... ۱۴-۳- راهکارهای نهادینه کردن اخلاق حرفه‌ای در مراکز بهداشتی
- ۴۹..... ۱۵-۳- عوامل پایه‌ای اخلاق حرفه‌ای
- ۵۰..... ۱۶-۳- ضرورت ترویج اخلاق حرفه‌ای در مراکز بهداشتی
- ۵۰..... ۱۷-۳- وظایف مدیران در اخلاقی کردن مراکز بهداشتی درمانی
- ۵۱..... ۱۸-۳- عوامل روان‌شناختی مرتبط با اخلاق حرفه‌ای
- ۵۱..... ۱۹-۳- مشکلات و موانع اخلاق حرفه‌ای
- ۵۳..... ۲۰-۳- عوامل موثر بر رفتار اخلاقی کارکنان مراکز بهداشتی
- ۵۴..... ۲۱-۳- علل رفتارهای غیراخلاقی
- ۵۵..... ۱-۲۱-۳- آفات مهم شغلی برای کارشناسان بهداشت
- ۵۷..... منابع فصل سوم:

فصل چهارم: کدهای اخلاقی آموزش دهنندگان سلامت

۶۱	۱-۴- مقدمه
۶۲	۲-۴. کدهای اخلاقی آموزشدهندگان سلامت
۶۷	منابع فصل چهارم:

فصل پنجم: اخلاق حرفه ای برای مهندسين بهداشت

۶۹	۱-۵- مقدمه
۶۹	۲-۵. اصول اخلاق مهندسی
۷۱	۳-۵. کدهای انرفی کارشناسان بهداشت محیط
۷۲	۳-۳-۵. وظایف حرفه‌ای کارشناس بهداشت محیط در نقش آموزشی
۷۳	۴-۳-۵. وظایف حرفه‌ای کارشناس بهداشت محیط در نقش پژوهشی
۷۳	۴-۵. کدهای بین‌المللی اخلاق در بهداشت حرفه‌ای
۷۴	۲-۴-۵. وظایف و تعهدات حرفه‌ای شاغلین بهداشت حرفه‌ای
۷۷	۳-۴-۵. ضوابط اجرای فعالیت‌های متخصصین بهداشت حرفه‌ای
۷۹	منابع فصل پنج:

فصل ششم: کدهای اخلاقی بهورزان

۸۱	۱-۶- مقدمه
۸۲	۲-۶. خصوصیات اخلاقی مورد انتظار از یک بهورز
۸۳	۳-۶. خصوصیات رفتاری مورد انتظار از یک بهورز
۸۵	منابع فصل ششم:

فصل هفتم: اخلاق در پژوهش

۸۷	۱-۷- مقدمه
۸۷	۲-۷. مروری بر پژوهش‌های غیراخلاقی

- ۸۸..... ۷-۲-۱- موارد نقض اخلاق در پژوهش‌های پزشکی در تاریخ آمریکا
- ۹۳..... ۷-۲-۲- موارد نقض اخلاق در پژوهش‌های پزشکی در تاریخ آلمان
- ۹۴..... ۷-۲-۳- مطالعات ژاپنی‌ها بر روی زندانیان
- ۹۵..... ۷-۲-۴- مطالعات کارآزمایی در ایران
- ۹۵..... ۷-۳-۰- کدها و بیانیه‌های اخلاق در پژوهش
- ۹۵..... ۷-۳-۱- بیانیه نورنبرگ
- ۹۶..... ۷-۳-۲- بیانیه ژنو
- ۹۶..... ۷-۳-۳- کد بین‌المللی اخلاق پزشکی
- ۹۷..... ۷-۳-۴- بیانیه هلنسکی
- ۹۸..... ۷-۳-۶- گزارش بلمونت
- ۹۸..... ۷-۴-۰- اخلاق در پژوهش در ایران
- ۹۹..... ۷-۵-۰- اصول اخلاقی در مقالات علمی
- ۱۰۰..... ۷-۵-۱- سرقت علمی
- ۱۰۱..... ۷-۵-۲- ارسال مکرر
- ۱۰۱..... ۷-۵-۳- نشر مکرر
- ۱۰۲..... ۷-۵-۴- انتشارات زاید
- ۱۰۲..... ۷-۵-۵- انتشارات هم‌نیا
- ۱۰۳..... ۷-۵-۶- استناد
- ۱۰۴..... ۷-۵-۷- داده‌سازی و جعل داده‌ها
- ۱۰۵..... ۷-۵-۸- شرایط نویسندگی مقالات
- ۱۰۵..... ۷-۶-۰- حفظ پژوهشگران جوان از سوءرفتارهای پژوهشی
- ۱۰۷..... منابع فصل هفتم:
- ۱۱۲..... پیوست
- ۱۴۳..... واژه‌نامه